

Deel van het liturgisch centrum van de Sint-Petruskerk in Jaffa, de plaats waar Petrus het visioen kreeg over reine en onreine dieren.

Het heilige land

Het heilige land... Je gedachten gaan al snel naar het land Israël, of je daar nu geweest bent of niet. De naam van een museumpark in de gelijknamige plaats Heilig Landstichting, refereert daaraan. Maar waarom wordt het land Israël heilig genoemd? Spreekt God er in Zijn Woord ook zo over?

Mensen komen op plekken die heilig zijn. Ze worden gevraagd hun schoenen (sandalen) uit te doen. God zelf wijst Mozes daarop: *‘En Hij zei: Kom hier niet dichtbij. Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop u staat, is heilige grond’* (zie Ex. 3:5; vergelijk ook Hand. 7:33). Iets vergelijkbaars overkomt Jozua (Jozua 5:15). Deze teksten laten al iets zien van wat grond tot heilig grond maakt: Gods aanwezigheid of nabijheid.

Heilige grond

Op vele plaatsen in het Oude Testament (vooral profeten en psalmen) wordt de berg Sion aangeduid als een heilige berg. In het Nieuwe Testament wordt door Petrus gewezen naar de Berg van de Verheerlijking als een heilige plaats (2 Petrus 1:18). Ook hier komt naar voren dat door de nabijheid van God, een bijzondere godsopenbaring, de plaats heilig wordt genoemd. Er is maar één tekst in de Bijbel, waar het land van Israël aangeduid wordt als heilig land: Zacharia 2:12. *‘De HEERE zal Juda in eigendom nemen [als] Zijn deel in het heilige land. Hij zal Jeruzalem nog verkiezen.’* Voor ‘land’ staat daar niet het bekende woord *‘אֶרֶץ’* (‘erets) maar het minder gebruikte woord *‘אֲדָמָה’* (‘adamah) wat naast ‘land’ ook vertaald kan worden met ‘aarde’, ‘bodem’ en ‘grond’. Buiten de Bijbel komen we de uitdrukking ‘heilig land’ tegen in 2 Makkabeeën 1:7. Daar schrijven Joden uit Judea een brief aan Joden in Egypte en spreken over Israël

(Judea) als het heilige land. Verder staat er in het boek Wijsheid (hoofdstuk 12:3) een gesprek met God waarin het land ‘Uw heilige land’ genoemd wordt.

Het woord ‘heilig’

Wat betekent het woord ‘heilig’ (קֹדֶשׁ, qodesh)? Meestal verklaren we het woord met de betekenis ‘apart gezet’. We kennen heilige voorwerpen, mensen, tijden en plaatsen. Steeds zien we dat een gedeelte apart gezet wordt voor de bijzondere dienst aan God, een speciale toewijding. Maar we mogen ook ontdekken dat deze toewijding van ‘het deel’ als doel heeft dat ‘het geheel’ (weer) bij God zal gaan horen:

- sabbatdag -> week;
- priesters -> hele volk;
- volk Israël -> alle volkeren;
- heilige gaven als offer -> heel je leven;
- tempel -> Jeruzalem;
- Jeruzalem -> Juda;
- Juda -> hele land;
- land Israël -> hele wereld.

Zo functioneert dat ook in Zacharia 2:12.

Nachtgezichten van Zacharia

De teruggekeerde ballingen zijn bezig om onder leiding van Zerubbabel en Jozua de tempel en Jeruzalem weer wat op te bouwen. Moedeloosheid is één van de be-

samen luisteren

De HEERE zal Juda in eigendom nemen als Zijn deel in het heilige land. Hij zal Jeruzalem nog verkiezen
(Zacharia 2:12, HSV; bij sommige andere vertalingen is het vers 16).

Frank Meijer
(chr. geref. predikant en
deputaat Kerk en Israël)

langrijke aanvechtingen voor hen. Zacharia profeteert in deze tijd (zie Zacharia 1:1 en ook Haggaï 1:1). Via een zevental visioenen (volgens een andere telling acht) mag Zacharia de inwoners aanmoedigen om het geestelijk en dagelijks leven in en rond Jeruzalem op te bouwen. Ook worden nog niet teruggekeerden aangespoord naar Sion te komen vanuit Babel (2:7), ook het land van het Noorden genoemd (2:6). De grootste bemoediging die Zacharia mag doorgeven is Gods aanwezigheid in dit alles.

Het derde nachtgezicht (vers 1-5)

Zacharia ziet een jonge man met een meetsnoer. Het doel blijkt het opmeten van Jeruzalem te zijn. Uitleggers gaan hier twee richtingen op. Allereerst zou het de bedoeling van deze jonge man kunnen zijn om een muur om de stad te willen bouwen. Anderen zeggen, nee het ging hem alleen om de oppervlakte, de grootte van de stad.

Maar meten blijkt niet nodig. En wel om twee redenen die beide krachtige beloften van God in zich dragen. Allereerst omdat er vele mensen en dieren zullen wonen. Prachtig dat daarbij staat dat Jeruzalem een open stad zal blijven. Een bemoedigend toekomstperspectief voor de teruggekeerden, dat de stad weer zal bruisen van leven. Daarnaast geeft God de tweede krachtige belofte. Een muur is niet meer nodig. God zegt dat Hij Zelf de stad zal beschermen tegen de vijanden, zoals kampvuuren de wilde dieren rond een kamp weghouden. Een stad in vrede, rust en ruimte met een talrijke bevolking

Zicht op de heilige plaats in Jeruzalem, de plek die God heeft uitgekozen, vanuit de kerk Dominus Flevit op de Olijfberg.

en vele dieren. Dit alles getuigt van bijzondere zegen van God.

De uitwerking (vers 6-13)

Ik lees de verzen 6-13 als uitwerking van vers 1-5. De bescherming van God (vers 5) wordt met een beeld duidelijk gemaakt. In vers 8 wordt Israël Gods oogappel genoemd (vergelijk ook wat Mozes zegt in Deut. 32:10). God maakt duidelijk: Wie aan Israël komt, komt aan Mij. De oogappel is de meest gevoelige plek van het lichaam, die je te allen tijde wilt beschermen. Wie aan Israël komt, raakt God op een zeer gevoelige plaats. De heerlijkheid van Gods aanwezigheid (vers 5) wordt uitgewerkt in de belofte van God dat Hij te midden van zijn volk zal wonen (vers 10 en 11). Dat geeft diepe vreugde. Als lezers van het Nieuwe Testament gaan onze gedachten naar Johannes 1:14: *‘het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond’*. Johannes schrijft in dit verband over de heerlijkheid van Jezus. Zijn aanwezigheid op aarde maakt iets zichtbaar van Gods hemelse heerlijkheid. Dit loopt uit op de toekomstige heerlijkheid (Opb. 21:3).

Einddoel

Vers 4 spreekt over een grote menigte mensen in Jeruzalem. In vers 11 wordt zichtbaar dat velen van buiten Israël zullen komen en toegevoegd zullen worden aan de bewoners. Ja zij zullen zelfs ook als volk van God aangeduid mogen worden. Woorden die in Jeremia en Ezechiël (vgl. Ez. 37:27) meestal gereserveerd worden om de bijzondere plek van Israël als volk van God aan te geven. Te midden van al die prachtige beloften en toekomstperspectieven spreekt God over de grond van Israël als heilige grond. God geeft aan dat Hij Jeruzalem en Juda nog steeds heeft uitgekozen binnen het heilige land. Het is van Hem, het hoort op een bijzondere manier bij Hem. Maar uiteindelijk is Zijn einddoel de hele wereld! «

Gespreksvragen:

1. Kent u ook heilige plaatsen? Plekken waar u in het bijzonder Gods nabijheid ervaart?
2. Bent u wel eens in Israël geweest? Welke plek maakte op u de meeste indruk? Kunt u ook verwoorden waarom?
3. Welke indruk maakt de tekening van het nieuwe Jeruzalem vanuit Zacharia 2 op u?